

**OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIENI DLA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ
DO ZADANIA Z ZAKRESU PRAWA ADMINISTRACYJNEGO**

(EGZAMIN RADCOWSKI – 13 MAJA 2022 r.)

Zdaniem zespołu do przygotowania zadań na egzamin radcowski, w przypadku zadania z zakresu prawa administracyjnego, celowe jest sporządzenie skargi do sądu administracyjnego, ponieważ organy obu instancji dopuściły się naruszeń prawa materialnego i przepisów procedury administracyjnej. Naruszenia te dają podstawę do sformułowania w skardze wniosku o zastosowanie przez sąd administracyjny art. 145 § 1 pkt 1 lit. a) i c) oraz art. 135 p.p.s.a., tj. uchylenie decyzji organów obu instancji.

1. Organ I instancji naruszył art. 137 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 6 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (dalej: u.g.n.), w odniesieniu do działki nr ewid. 100, przez błędną wykładnię pojęcia cel publiczny, wymienionego w art. 6 pkt 6 powołanej ustawy i w konsekwencji niewłaściwe zastosowanie art. 137 ust. 1 pkt 1, przez uznanie zrealizowania na tej działce innego celu publicznego, błędnie przyjmując, że również inny cel publiczny niż cel wywłaszczenia, wyłącza skuteczność żądania zwrotu wywłaszczonej nieruchomości. Prywatne gabinety lekarskie nie stanowią celu publicznego w rozumieniu art. 6 pkt 6 u.g.n., w którym za cel publiczny uznano jedynie budowę i utrzymywanie pomieszczeń dla m.in. publicznych obiektów zdrowia. Przepis art. 137 ust. 1 pkt 1 u.g.n. dotyczy tylko celu określonego w decyzji o wywłaszczeniu, dlatego zrealizowanie nawet innego celu publicznego nie daje podstawy prawnej do odmowy zwrotu nieruchomości. Samo zaś wzniesienie budynku szkoły bez jej uruchomienia w tym budynku nie stanowi zrealizowania celu wywłaszczenia w postaci wybudowania i utrzymywania pomieszczeń dla szkoły publicznej.

W skardze należy zarzucić organowi I instancji naruszenie art. 137 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 6 pkt 6 u.g.n., jako przepisów prawa materialnego, przez niewłaściwe zastosowanie tego pierwszego i błędną wykładnię tego drugiego w sposób mający wpływ na wynik sprawy. Prawidłowe zastosowanie art. 137 ust. 1 pkt 1 u.g.n. w powiązaniu z prawidłową wykładnią art. 6 pkt 6 u.g.n. doprowadziłoby do oceny, że ustalone okoliczności faktyczne dotyczące działki nr ewid. 100 spełniają ustawowe warunki do orzeczenia o jej zwrocie. W konsekwencji organ I instancji nie mógłby orzec o odmowie zwrotu działki nr ewid. 100.

2. Organ I instancji naruszył art. 7 i art. 77 § 1 k.p.a. w zw. z art. 137 ust. 2 u.g.n. przez nieustalenie, w jakiej części działka nr ewid. 101 nie została wykorzystana pod budowę boiska szkolnego, które stanowi cel wywłaszczenia. Według wyjaśnień Burmistrza Miasta Nowogard, tylko część tej działki została zajęta pod boisko. Z art. 137 ust. 2 u.g.n. wynika natomiast, że w przypadku zrealizowania celu wywłaszczenia tylko na części wywłaszczonej nieruchomości, zwrotowi podlega pozostała część.

W skardze należy zarzucić organowi I instancji naruszenie art. 7 i art. 77 § 1 k.p.a. w zw. z art. 137 ust. 2 u.g.n., jako przepisów prawa procesowego w związku z niezastosowaniem przepisu prawa materialnego, w sposób mający istotny wpływ na wynik sprawy. Zastosowanie powołanych przepisów doprowadziłoby do oceny, że ustalone okoliczności faktyczne dotyczące działki nr ewid. 101 spełniają ustawowe warunki do orzeczenia o zwrocie jej części.

Dodatkowym atutem rozwiązania zadania będzie zarzucenie organowi I instancji naruszenia art. 7 i art. 77 § 1 k.p.a. przez zaniechanie przeprowadzenia oględzin nieruchomości – na podstawie art. 85 § 1 k.p.a. – dla oceny terytorialnego rozmiaru zajęcia działki nr 101 pod boisko.

3. Organ II instancji naruszył art. 6 pkt 10 u.g.n. w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym przez błędną ich wykładnię uznając, że ustawowe zadanie gminy dotyczące zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie ochrony zdrowia stanowi cel publiczny, jako cel określony w odrębnej ustawie. Prawidłowa wykładnia powołanego art. 6 pkt 10 u.g.n., poparta doktryną i wieloletnią praktyką orzecniczą, wskazuje, że celem publicznym w rozumieniu tego przepisu jest tylko taki cel, który został nazwany celem publicznym w odrębnej ustawie. Ponadto, prywatne gabinety lekarskie nie stanowią realizacji zadania własnego gminy z zakresu ochrony zdrowia, skoro nie stanowią takiej formy organizacyjnej, której funkcjonowanie jest zależne od woli organów gminy. Również uznanie za cel publiczny – w rozumieniu art. 6 pkt 6 u.g.n. – jedynie budowy i utrzymywania publicznych obiektów ochrony zdrowia wyklucza rozszerzanie tego katalogu na prywatne gabinety lekarskie w drodze rozszerzającej wykładni art. 6 pkt 10 u.g.n. na takie obiekty, które nie zostały w odrębnej ustawie nazwane celem publicznym.

W skardze należy zarzucić organowi II instancji naruszenie art. 6 pkt 10 u.g.n. w zw. z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, jako przepisów prawa materialnego, przez błędną ich wykładnię, w sposób mający wpływ na

wynik sprawy. Prawidłowa ich wykładnia doprowadziłaby do oceny, że ustalone okoliczności faktyczne dotyczące działki nr ewid. 100 spełniają ustawowe warunki do orzeczenia o jej zwrocie, co spowodowałoby uwzględnienie odwołania przez uchylenie decyzji organu I instancji przynajmniej w części dotyczącej tej działki i przekazanie sprawy temu organowi do ponownego rozpatrzenia.

4. Organ II instancji naruszył art. 7 i art. 77 § 1 k.p.a. w zw. z art. 137 ust. 2 u.g.n. przez nieuwzględnienie okoliczności faktycznej, że część działki nr ewid. 101 nie została wykorzystana na cel wywłaszczenia, skoro boisko zostało zrealizowane tylko na części tej działki.

W skardze należy zarzucić organowi II instancji naruszenie art. 7 i art. 77 § 1 k.p.a. w zw. z art. 137 ust. 2 u.g.n., jako przepisów prawa procesowego w związku z niezastosowaniem przepisu prawa materialnego, w sposób mający istotny wpływ na wynik sprawy. Zastosowanie powołanych przepisów doprowadziłoby do oceny, że ustalone okoliczności faktyczne dotyczące działki nr ewid. 101 spełniają ustawowe warunki do orzeczenia o zwrocie jej części.

5. Organ II instancji naruszył art. 138 § 1 pkt 2 w zw. z art. 105 § 1 k.p.a. przez ich zastosowanie pomimo braku podstaw do uznania żądania zwrotu nieruchomości za bezprzedmiotowe. W odniesieniu do działki nr ewid. 100 żądanie było zasadne, natomiast wobec działki nr ewid. 101 było częściowo zasadne. Czym innym jest natomiast bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego, gdy brak jest podstawy prawnej do prowadzenia takiego postępowania albo wnioskodawcy nie przysługuje uprawnienie (brak interesu prawnego) w domaganiu się przeprowadzenia postępowania i wydania decyzji administracyjnej. W sprawie objętej zadaniem wnioskodawca ma interes prawny w domaganiu się przeprowadzenia postępowania administracyjnego o zwrot wywłaszczonej nieruchomości. Istnieje również podstawa prawna (art. 136 i nast. u.g.n.) do przeprowadzenia takiego postępowania i rozstrzygnięcia żądania w drodze decyzji administracyjnej.

W skardze należy zarzucić organowi II instancji naruszenie art. 138 § 1 pkt 2 w zw. z art. 105 § 1 k.p.a., jako przepisów postępowania, w sposób mający istotny wpływ na wynik sprawy. Prawidłowa ocena stanu faktycznego przez organ II instancji przy prawidłowej wykładni przepisów prawa materialnego wykluczyłaby uznanie postępowania za bezprzedmiotowe i doprowadziłaby do uchylenia decyzji organu I instancji na podstawie art. 138 § 2 k.p.a. i przekazania sprawy temu organowi do ponownego rozpatrzenia, z jednoczesnym wskazaniem przez organ II instancji

wytycznych w zakresie wykładni przepisów prawa materialnego na podstawie art. 138 § 2a k.p.a.

6. W skardze należy zawnioskować o zastosowanie przez sąd administracyjny art. 145 § 1 pkt 1 lit. a) i c) oraz art. 135 p.p.s.a., tj. uchylenie decyzji organów obu instancji w całości dla przeprowadzenia ponownego postępowania przez organ I instancji w celu dokonania stosownych ustaleń faktycznych odnośnie do działki nr ewid. 101 i prawidłowej oceny prawnej ustalonych okoliczności faktycznych, z uwzględnieniem oceny prawnej sformułowanej przez sąd.
7. W skardze należy również zawnioskować o zasądzenie na rzecz skarżącego od Wojewody Zachodniopomorskiego - na podstawie art. 200 w zw. z art. 205 § 2 p.p.s.a. - kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Należy bowiem pamiętać o utracie uprawnienia do żądania zwrotu kosztów w warunkach określonych w art. 210 § 1 p.p.s.a.